mire az sikoltozni kezdett. A lármára a szom-
szédasszony odasietett, és mivel a szobaajtó
csukva volt, az ablakot batörte. A betóduló
friss levegő a szobában levő széngőzt kiszori-
totta, s a bennlevők meg voltak mentve a biz-
tos haláltól.

* A Frohner szálloda éttermében holnap
vasárnap d. u. Boka Samu zenekara fog játszani.

Nyilt-tér.

CSENGERI MÁRTON, Debreczen
BROD LOIZA, Felső-Bán
JEGYESEK.

Nyilatkozat.

Az „Ébresztő“ 60-ik számában meg-
jelent s személyemet rágalmazó és becsület-
sértő első czikkre vonatkozólag kijelentem,
hogy a czikk irója ellen a sajtópert megindi-
tom, s e tekintetben a lépéseket már megtet-
tem. —

Debreczen, 1879. nov. 22-én.

Suhogó.
(Benedek Sándor.)

Ideigl. felelős szerkesztő: Grünvald József.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszéknek 16175
1879. P. sz. a. végzése folytán a néhai Nyilas
...ára Pápai Sándorné hagyatékához tartozó
...góságok u. m. házi butorok és eszközök,
...hanemüek, buza, csőstengeri s 5 drb. sertés
... örökhagyó debreczeni hatvan-utczai 1253.
...ám alatti házánál folyó 1879 évi november
... 27-dik napján délelőtti 9 órakor tartandó
...ilvános árverésen készpénz fizetés mellett
...fognak adatni, mely árverésre a venni szán-
...kozók meghivatnak.

Paksy Imre,
kir. közjegyző.

(351.)

...RCUR“-féle
...NYEK
...n és a folyó évi deczem-
...tendő huzásokra
Magyar kölcsön-sorsjegyekre,
ára 3 frt és bélyeg.
... Főnyerem. 150.000 frt.
... sorsjegyek
... hó 12-diki huzásra
...t sorsjegy ára 9 forint.
...jonnan érkezett és a legizletesebben
..., valamint ujévi és karácsonyi üdvöz-
...özönség becses figyelmébe ajánlani.
...ts Lajos,
...ógyüjtő
...városházával szemben.
(350.)

...dása mellett
...mü közönségnek, hogy itteni
...ktáramban
...li idenyre
...yek 15—18 forintig, valamint téli
...2 éves kortól kezdve: valamint
...özékek,
...zabásom és gyártásommal
...fizetés mellett vannak számitva.
...n csinos szabás és legjobb mun-
...ek és jutányosságnak is megfe-
...rolt kész ruha, a kiállitást ille-
...ndelésre készült volna; a hatá-
...t félre kellemetlen alkut fogják
... közönség nem szakértő részé-
... bátor vagyok jelenteni, hogy üz-
...idény-czikkekkel bőven ellátva
... szinte kész szolgálatra állok.
...ét képező
...MŰ-RAKTÁRT,
...ti nagyhirü
...z czimzett
... FIAI CZÉGTŐL
... n. érdemü közönség szives fi-
...ségnek alázatos szolgája
...Szedlák József,
férfi-szabó.
...em számittatik.

Postafordultával.

...ániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 230. szám. Hétfő, november 24.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Az uj presbyterium.

Debreczen, nov. 24.

Vannak az ember életében mozzanatok, melyekre a későbbi években is méltán emlékezik vissza büszkeséggel. Vannak pillanatok, melyek mintegy fordulópontot képezvén az élet terhes küzdelmei között, határozó kihatással vannak az ember egész életére.

Ily fontos mozzanatot képez Debreczen város történelmében az uj presbyterium választása s az egyház tisztviselő karának megválasztása, mely tegnap végbemenvén, az ez ügyben folyt hosszas küzdelem is véget ért. Vessünk egy pár pillantást ezen lényegében nagy horderővel biró, s egyházi ügyeinknek jövőjére elvitázhatlanul jelentékeny befolyással levő presbyteriumnak ujjonnan történt megalakitására.

A debreczeni ref. egyház régóta ama légkörben mozgott, a melyben hazánkban fájdalom, számos intézmény senyved, tesped mai napság. Nem mintha ez intézmények nem foglalnák magukban az előretörekvés, a haladáshoz feltétlenül megkivántató magvakat, hanem azért, mivel az intézők, — kikben nem hiányzik ugyan a jóakarat — az üdvhozó magvak kifejlesztésére csak félve, vagy általában nem tudták magukat elhatározni. Remegtek, hogy valamely ujitás által a meglevő jót és vivmányokat fogják veszélyeztetni, s az időszakról időszakra változni kellett irány egy és ugyanaz maradt, mert az irányadók időről-időre szintén ugyanazok maradtak.

A debreczeni ref. egyháznak is szüksége volt, hogy kebelében az ósdi irány megváltoztattassék; érezte ezt az egyház, érezte a polgárság. Nem felforgatás, nem a zavart csinálni akarás viszketege, mint többen szemünkre vetni szerették, volt a czél, mely az utóbbi választásnál az egyház hiveit vezérelte; hanem az, hogy az egyház létalapja teljes fentartása mellett uj életet öntsenek zsibbadt ereibe, s a tetterőt a mai kor intő szavához képest ugy alkalmazzák, hogy az egyház kebeléből kiszármazó eszmék mindmegannyi üdvös és áldásos sugarakként terjedjenek szét ugy az egyház hiveire, mint magára az egyházra.

Üdvözöljük ennélfogva az uj egyháztanácsot, üdvözöljük az uj tisztikart! Nagy reményekre jogositó müködésükben látjuk megvetve az egyháznak, mint erős várnak szilárd alapját és jövendő boldogságát.

*

Az egyházi tisztviselői kar következőleg választatott:

Főgondnok: **Sápy Sámuel.**
Főjegyző: **Ármós Bálint.**
Aljegyző: **Bodossy Pál.**
Ügyész: **Debreczeni László.**
Pénztárnok: **Jenei József.**
Ellenőr: **Győry Elek.**
Algondnok: **Rab László.**
Számvevő: **Bácsi László.**
Adópénztárnok: **Kerekes György.**
Ellenőr: **Szalai József.**

Az adóbehajtások kiméletlensége ellen közelebb felszólalt Pestmegye alispánja, kérvén a pénzügyminisztert, hogy tekintettel az inséges időkre, ha egészen be nem szüntetheti az adóvégrehajtást, legalább enyhitsen annak szigorán. — Ennyit a többi alispánok is megtehetnének a szegény nép érdekében.

Cserébe . . Bécsben csakugyan elrendelték az orosz nyelvnek hivatalos tanitását. Pétervártt is tanittatják Ausztria-Magyarország földrajzát.

Kossuth Lajos iratai.

— Előszó —

Kifejezhetlen érzelem-vihar dulta lelkemet, midőn a világosi fegyverletétel hontalanná tett.

Nincs szó, — mely arról fogalmat adhatna.

Leborultam hazám földjére, mielőtt határán átlépnék; zokogva nyomtam reá a fiui szeretet bucsucsókját: — egy csipetnyi port vettem belőle magamhoz; — még egy lépés és — — — ugy valék, mint a tört hajó roncsa, melyet a szélvész kidob a homokra egy sivatagon.*)

Egy török főtiszt „Alláh“-t emlitve üdvözölt barátságosan; és — — — kardomat kérte; lesütött szemmel, mintha szégyenlené, hogy török magyart lefegyverez.

Lekötöttem, átnyujtottam szótlanul, könynyel szememben, és ő jó nyugalmat kivánva, magamra hagyott bánatommal.

Nyugalom és hontalanság!

Ha tudott-e a hitrege Ádámja nyugodni, midőn mögötte, a kitaszitott mögött, éden-kertjének kapuja becsukódott, — mivel, hogy a jó és gonosz tudása fájának gyümölcséből evett!

Én is ettem abból a gyümölcsből és felismertem a jót és gonoszt; és felemeltem kezemet a jónak védelmére a gonosz ellen. A gonosz győzött és én hazámból, az én édenemből kitaszittattam.

Ott álltam tompa merengésben a nemmagyar Duna partján; melynek habjaiba — amonnan felülről — a magyar nemzet könyeiből ég felé szállott vizpára csapadéka vegyült, — s kis távolságban tőlem rohant tova, a Vaskapu sziklatorlaszán keresztül zugva, morogva, mintha szitkozódnék a meg nem érdemlett végzet ellen.

Én hallgattam e zugást, mely keblem viharával összefolyt; belebámultam e méltatlanul meghiusult honfi-remények semmiségébe; és arczomon öntudatlanul a kifejezhetlen fájdalom könyzápora ömlött alá.

Minden volt e könyzáporban, a mi a hazafi szivének fáj: minden! csak egy nem! a reménytelenség nem; a kétségbeesés hazám jövője felett nem.

Ugy tetszett nekem — még akkor a fájdalom első lázrohamában is ugy tetszett nekem, — mintha az ég csillagainak fényszikrázatából könyeim fátyolán keresztül egy sugár lövellene felém, mely azt hirdeti borult lelkemnek, hogy nemzetem szenvedni fog ugyan, irtózatosat fog szenvedni; mert boszuja rettenetes a féktelen uralomvágynak, mely a megaláztatás porából nem maga tehetségével emelkedik fel; hát szenvedni fog nemzetem irtózatosat. De nem hal bele!

Ez akkor az érzelmek lázában csak amolyan sugalom volt, mely átvillan a sziven, a nélkül, hogy a gondolkozó agy idegcsövein keresztül venné utját; olyas valami, mint az, a mit a könyörület istene szokott lövelleni a szenvedőnek lelkébe, hogy meg ne őrüljön a bu miatt.

Később a török nagylelküen megvédte életemet és hontalan társaim életét. Megvédte nem veszély nélkül magára nézve. A győzelmében elbizakodott két szomszédhatalmasság háboruval fenyegette, ha ki nem ad. S midőn a helyzet már oly fenyegető szint öltött, hogy a szultán tanácsosai nem vélnék kiadatásunkat kikerülhetni, ha csak a menekvők török vallásra nem térnek át, s ezáltal török alattvalókká lesznek, Abdul Medsid szultán felemelkedett üléséből a divánban, s kezeit ünnepélyesen égre emelve, — ünnepélyesen ezeket mondá: „Allah hatalmas. Bizom oltalmában. De ha vesznem kell, vesszek becsülettel. Azt a gyalázatot nem hozom nevemre, hogy megsértettem a vendégjogot, hogy kiszolgáltattam ellenségeik bosszujának a szerencsétleneket, kik nálam oltalmat kerestenek. Akarom, hogy meg is találják. Jöjjön a minek jönni kell. Én nem adom ki. Igy akarom. Igy legyen. Gondoskodjatok a védelemről.“

És nem adott ki. Háboru nem lett belőle. De lett számunkra letartóztatási fogság a távol Ázsiában. Igy látta jónak a dolgot eszközölni az európai diplomaczia.

És mi ott a távol magányban gondolkoztunk hazánk multja, jelene, jövendője felett. És én végig taglalva elmémben 1848—49-diki szabadságharczunk keletkezését, jellemét, lefolyását és az okok kutfejét, melyek a bukást lehetővé tették, minél inkább számot vetettem a helyzettel, minélinkább számba vettem nemzetem életerejének ugy történelmi, mint lélektani elemeit, annálinkább megerősödtem azon meggyőződésemben, hogy a hit és remény, mely amott a Duna partján, a hontalanság fájdalmának első rohama közben lelkemen átvillant, a higgadt megfontolásban csak megerősitést találhat.

Nemzetem nem halhat meg a szenvedések alatt, melyek reá mérettek. A magyar kérdésnek történelmi alapja is van, jogi alapja is van, földleirati, népességi, politikai, számtani alapja is van: s e kérdés Európa szabadságának, Európa hatalmi sulyegyenének érdekeivel kapcsolatos. Ily kérdések belekiáltanak a világtörténelem logikájába. E kiáltást ideig-óráig az erőszak elfojthatja, de e kérdést ki nem törülheti az események számla-könyvéből, hová azt a történelem beirta. E kérdés helyet fog magának Európa függő kérdései közt követelni mindaddig, mig vagy jog és igazság szerint meg nem oldatik, vagy a nemzet róla maga le nem mond.

Igy gondolkoztam én s igy gondolkozott az összes magyar emigráczió. Bármi viszályok keseritették is a már magában is keserü hontalan életet; bár elszóródtunk a föld hátán, mint egy második Izrael; bár legtöbbünknek vállait a hazafi bánat nehéz terhén kivül a becsületes megélhetés bizonytalanságának keresztje is nyomta, a mint tapostuk a nyomoruság változatos utjait idegenek közt idegenek, e gondolkozásban mindig, mindenhol mindanynyian egyetértettünk: mint akár barátilag öszszetartva, akár barátságtalanul szertehuzva, egyetértettünk abban, hogy a magyar emigráczióra, számkivetésében, a rendületlen hazafiság tevékenységének szent kötelessége vár.

Élő tiltakozást kell képeznie a magyar haza állami életének eltiprása ellen Isten és világ előtt.

Szólania kell a némaságra kárhoztatott, cselekednie a bilincsre vert nemzet helyett, a bilincsre vert nemzet javára!

Fennen kell lobogtatnia a zászlót, melyet „névtelen félisteneinknek“ honszeretettől izmosult karjai enyészhetlen dicsfénnyel vettek körül; s melynek bukása gyászoló megdöbbenést keltett a világ népeinél.

Fel kell tartania a magyar kérdést a világtörténelem azon kérdései közt, melyek annak elmészetétől megoldást követelnek, az erkölcsi világ rendet kormányzó öröktörvények örökigazsága szerint.

Jelképeznie kell a magyar nemzet politikai vallásának ama hitágazatát, hogy ha a hármas hegy országunk czimerében martyrok vérével áztatott Golgothává lett is 49-ben, mint volt már többször ez előtt: a kereszt, mely e Golgothán emelkedik, most sem sir fejfája, hanem a feltámadás jelvénye.

Hirdetnie kell hitét nemzete független jövendőjében, miszerint a világ is higyjen benne s mert hiszen, a magyar nemzetet számba is vegye. —

S mig ernyedetlen tevékenysége által a bátoritás delej folyamát önti haza felé, hogy a nemzet el ne csüggedjen a szenvedések alatt; meg kell magában a magyar nemzeti jeg- és természetszerü aspiráczióit testesiteni és kapcsot képeznie, ezek közt és a világesemények közt.

Nem mondhatom, hogy a magyar emigráczió „házi élete“ egészen ment volt azon gyarlóságoktól, melyekkel a számüzetések történelmében mindenhol, minden időben találkozunk. Emberek vagyunk s az ember gyarló teremtés. És annak a szabályszerütlen társadalomnak, mely a „számüzöttek nemzetének“ lett elnevezve, kényszerü ziláltsága nagyon kevéssé alkalmas az emberi gyarlóságot féken tartani.

De a számkivetettség aprólékos nyomoruságai csak amolyan tünékeny buborékok, melyek a történelem lapjára maradandó foltot nem nyomnak.

Ellenben azon elismeréssel tartozik a magyar emigrácziónak a történelem, hogy a haza iránt hivatásának hiven megfelelt, kötelességeit becsületesen teljesitette.

Sőt állithatom, hogy a magyár emigráczió tevékenysége nem volt befolyás nélkül még a viszonyok azon fordulatára sem, melyet otthon uj alkotmányos korszaknak neveznek.

A mi saját személyemet illeti: reám a multaknál fogva fokozatos mértékben hárult a kötelesség, hogy minden erőmből iparkodjam utat egyengetni nemzetemnek, független állami létének visszaszerezhetése felé, melyet egy ezredéves mult, az ősök szent hagyománya, az utódok elidegenithetlen öröksége gyanánt szállitott reá.

E szó „utegyengetés“ adja meg a keretet azon tevékenységhez, melyet külföldön kifejthettünk. Mi tehetségünket nem becsültük tul. Sohasem ringattuk magunkat azon ábrándos képzeletben, hogy mi szerezhetjük vissza nemzetünk számára a független nemzetek kerek asztalánál azon helyet, melyhez ezredéves történelménél és az európai közjog kiegészitő részét képező diplomatikai kötéseknél fogva is kétségbe vonhatlan joga van. Ezt csak a nemzet maga teheti.

A mi hivatásunk volt oda hatni, hogy ha tenni akarandja, a külviszonyokban oly támaszt találhasson, miszerint — a mennyire emberi számitás biztos lehet — a siker csak saját határozottságától függjön.

E szempontból indulva, én három iránybau tartottam kötelességemnek a becsületes igyekezetet.

Az egyik irányt annak tudata szabta elémbe, hogy a kutfő, melyre 49-ben a magyar nemzet óriási erőfeszitésének meghiusulása viszszavezethető, az önbizalomban megfogyatkozás volt. —

A másikat Európa viszonyainak ismeretéből meritettem, mely vagy egy európai rázkódtatás, vagy egyes függő európai kérdések felmerülésénél oly kombinácziók lehetségére mutatott, melyek az érdektalálkozás alapján nemzetünknek a felszabaditás munkáját megkönnyithetik.

A harmadik irányt azon szükség érzete jelölte ki, hogy sikerre még kedvező esélyek felmerülésével is csak ugy lehet kilátás, ha egyrészt czélban és szándokban szolidaritás áll fenn a nemzet s az emigráczió között, másrészt pedig a kedvező esélyek a nemzetet készületlenül nem lepik meg.

Ami az elsőt, ama végzelmes szerencsétlenséget illeti, melyet az önbizalomban megfogyatkozásnak neveztem: én akkként voltam s vagyok meggyőződve, hogy bármi sok összeszivárgás táplálta is azon földalatti folyamot, mely a nemzet önbizalmának partjait aláásogatta, mind ez nem volt volna képes a nemzet közszellemét a reménytelenségig megingatni, ha nemzetünk magát az egész világtól oly kimondhatlanul elhagyottnak nem érezte volna.

Pedig a magyar nemzet ügye távolról sem volt oly reménytelenül elhagyatott, mint szerencsétlen elszigeteltségünkben képzeltük volt. —

Mind inkább tért kezdett nyerni az európai kormánykörökben is azon igazság elismerése, hogy a magyarországi események nem tartoznak az addig nem birt népjogok kivivására intézett forradalmi rázkódtatások rovatába melyek azon időben Európán végig zugtak. Be kezdték látni, hogy minálunk nem a nemzet csinált forradalmat az országló hatalom ellen, hanem az országló hatalom egy oly törvényes állapotnak fegyveres erővel fölforgatására, mely diplomatikai kötéseken alapult s az európai közjog integrans részét, az európai egyensuly egyik tényezőjét képezte. —

Mind inkább méltatásra kezdett találni azon körülmény, hogy a magyar nemzet és az uralkodó ház közti szerződést is nem a nemzet volt az első, a ki széttépte, hanem az, a ki fegyverrel támadta meg a megvédeni tartozott országot, s azt állami lététől megfosztottnak, egyszersmind birodalmi tartománnyá lesülyesztettnek nyilatkoztatta ki.

Az orosz interventió felháborodást keltett világszerte. A franczia nemzet gyülésen a „szabadság jövendőjére veszélyesnek“ lett határozatilag kijelentve. — Az angol külügyér — bár ügyünknek épen nem volt barátja — a parlamentben hivatalos kifejezést adott a kormány azon nézetének, hogy a mi Magyarországon történik, az fontos európai rendü esemény (an important European transaction), mely elismervénynek a nemzetközi politikában meg van a maga szükségszerü corollariuma. — Az éjszak-amerikai hatalmas köztársaság már éppen diplomatikai ügynököt küldött Magyarországra; a mi előkészitő lépés volt függetlenségünk elismerésére, s számunkra mindazon politikai és anyagi előnyök felhasználhatására, melyeket a népjog ily esetekre biztosit. —

Mind ezeken felül pedig hatalmasan kezdett nyilatkozni igazságos ügyünk mellett a mivelt világ közvéleménye. Bátran merem mondani, miként alig van eset a világ történelmében, hogy egy nemzet szabadságharcza nagyobb rokonszenvet keltett volna világszerte mint a mienk.

De mi el voltunk zárva a világtól. E rokonszenv melege nem hatott el élet-halál küzdelmet vivott nemzetünk szivéhez, és én azon nyomasztó érzéssel fogtam kezembe a hontalanság vándorbotját, hogy az elhagyottság gondolatja nyitotta meg a tért a fondorkodásoknak az önbizalom azon aláásására, a mely bukásunknak kutfejévé lőn.

Hazafiui kötelességemnek tekintettem tehát azon lenni, hogy a magyar szabadságügy iránti érdeklődés oly gyökeret verjen a szabad népek közvéleményében, miszerint attól ne lehessen tartanunk, hogy ha a magyar nemzet ujra kitüzné hazájának vérrel áztatott földjén a szabadság zászlóját, az elhagyatottság érzete erélyét elzsibbaszsza.

Feladatom aránylag könnyyü volt, mert készen találtam a lelkesedésig fokozott rokonszenvet, melyet „névtelen félisteneink“ világszerte felköltöttenek; és készen találtam a fájdalmas részvétet, melyet nemzetem meg nem érdemlett bukása s bukására következett martyromsága az emberiség szivét megrázkódtatá.

És e rokonszenv és e részvét nem valamely tünékeny fellobbanás volt. Több mint két év mult volt már el a mióta Magyarországra az elnyomatás sötét éjjele reá borult, midőn engem a sors ázsiai letartóztatásomból a szabad Albion partjaira, majd onnan a szabad Amerikába juttatott, s e két év daczára a rokonszenv és részvét még mindig oly eleven volt, hogy tüntetésekben nyilatkozék, minőket a világ még nem látott.

Mondhatom, szabad mondanom, mert én csak alkalma s nem tárgyá voltam e tüntetéseknek, e rokonszenvnek; szabad mondanom, hogy az eltiport magyar nemzet egy triumphalis menetet tartott két világrészben, minőt semmi győztes Imperatorról nem jegyzett még fel a történelem

Én rokonszenves érdeklődést készen találva, feladatomnak tekintettem azt a magyar ügy jogi oldalának, igazságának, s hazánk határain messze tul terjedő fontosságának megismertetésével állandóvá tenni.

És én azt hiszem, állandóvá lett. A változott viszonyok hamut hinthetnek a rokonszenves érdeklődés parázsára a magyar név iránt, mely a szabadság egy istenét imádó népek házi tüzbelyénél a világ minden részén otthonossá lőn. Meglehet, hintettek is. A mai magyarban, mely az osztráknak nevezett hatalom politikájának örvényében kering, bajos arra a magyarra reá ismerni, a ki 30 év előtt elidegenithetlen ősi jogát ugyanazon hatalomtól fegyverrel kezében számon kérte volt; de ha

*) Kevéssel azután, hogy hontalanná lettem, az európai sajtóban egész körutat tett egy bucsu-szózat nemzetemhez nevemben. Az költött szózat. Én sem azt, sem mást nem irtam.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

III-ik Napoleon uralkodása.

— Regényes korrajz. —

II.

A párisi értekezlet és a békeszerződés.

(23.

„Várakozásunknak meg is feleltek. Ezen nehéz megpróbáltatások idejében, mint mindig, ugy a mi hü, és vitéz hadseregeink, mint az orosz nép minden rétegei is, nagy hivatásukra méltóknak mutatkoztak. Egész birodalmunkban, a keleti oceán partjaitól, a fekete és baltikum tengerekig, csak azon egy gondolat uralgott, s az az elszántság, hogy sem vagyont, sem életet a kötelesség teljesitésében a haza védelmére, nem fognak kimélni. Parasztok, falusiak, kik alig hagyták el az ekét, és az általuk mivelt földet, siettek magukat felfegyverezni a szent harczra, és nem állottak hátrább, tapasztalt harczosainknál, rettethetetlenségükben, és önmegtagadásukban. Ujabb fényes fegyvertétek dicsőitették, még az utolsó időben is ezen harczunkat hatalmas ellenfeleinkkel. Az ellenség Siberia és a Fekete tenger minden partjától, valamint Sweaborg szilárd erőditményeitől visszaveretett, és a vitéz, tizenegy hónapi védelmezése az ostromlók szine előtt és tüzelése alatt felhányt déli erőditéseknek Sebastopolban, a legkésőbb világ emlékezetében tovább fog élni. Ázsiában, kénytelen volt Karsa mindkét előbbi hadjárat dicsteljes győzelmei után, számos és csaknem az egész anatoliai hadseregből képezett helyőrségével, magát megadni, és a segitségére sietett, legjobb török csapatok, visszavonulásra kényszerittettek.“

„E közben, a végzet, megfoghatatlan, de mindig gyógyhatásu határozata folytán, azon eseményt idézte elő, melyet ugy szeretett atyám, mint mi, és velünk együtt egész Oroszország, oly buzgóan és egyhangulag ohajtottunk; azon eseményt, melynek valósulása, eredeti és főczélja volt a háborunak. A keleti, minden keresztények jövő sorsa és jogai mostantól kezdve, biztositva vannak. A szultán, ünnepélyesen elismeri azokat, és ezen igazságszolgáltatás fénye következtében, be lép az ottomán birodalom az európai államok közös kötelekébe.“

„Oroszok! Megerőltetésetek és áldozataitok nem voltak hasztalanok. A nagy munka bevégeztetett, ha szinte más, előre nem látott utakon, és mi most, nyugodt lelkiismerettel vethettünk véget, ezen áldozatoknak, és megerőtetéseknek, midőn szeretett hazánknak a béke megbecsülhetetlen jótéteményeit, visszaadjuk. Hogy a békeszerződés megkötése, siettessék és hogy a jövőre nézve már a gondolatát is annak, hogy a mi részünkről, a becsvágynak, bárminő szándokát és hóditásu terveket tápláltunk volna, megczáfoljuk; beleegyeztünk, hogy hadi hajónknak, a fekete tengeren török hajókkal való összecsapása ellen, különös intézkedések tétessenek, valamint abba is, hogy Beszarabiának déli, a Dunához eső legközelebb eső részeiben egy uj semleges vonal huzassék. — Ezen engedmények, nem igen nagy horderejüek, összehasonlitva egy meghosszabitott háboru terheivel, és azon előnyökkel melyeket, az Isten által reánkbizott birodalmunk nyugalmának helyre állitása igér!“

„Hadd sikerüljenek tehát ezen előnyök, a mi, és minden hü alattvalóink közremüködésével, és hadd tökélesbüljön benső gyarapodása. Az igazság és szelidség uralkodjanak törekvéseinknél, és mindenütt uj erővel fejlődjek ki, az igyekezet a felvilágosodottságra, és minden hasznos tevékenységre; mindenki örüljön a törvények védelme alatt, melyek mindenkinek oltalmat nyujtanak — békében véghezvitt ártatlan munkája gyümölcsének. Végre, ez az a mi első és legdrágább kivánságunk; hadd oltalmazza meg, és emelje fellebb a megváltó hit világa, midőn e szellemeket földeriti, a sziveket megerősiti, a társadalmi erkölcsséget, a rendnek e legbiztosabb zálogát.“

„Kelt Szentpétervárott, március 19-én. (Március 31-én) Krisztus születésének 1856-ik esztendejében, uralkodásunknak 2-ik évében.

Sándor.“

A békehirdetés különböző neme, kétségkivül feltünő, — magyarázatra talált azonban, az országok, állam intézményeiben, melyekbe tartoznak, és a melyeknek jellemét hordozzák. Természetes következményei azok a franczia praefectusi gondodásnak, — Az angol önkormányzatnak (Self gouvernement), és az orosz patriarchalis absolutismusnak.

Mert a mi Francziaországot illeti, a Krim háboru, az ország intézményeiben, mint azt a deczember 2-ki államcsiny octroyalta, mit sem változtatott. Ennélfogva a dolgok helyzete ott, a békekötés után, kifelé kielégitő volt ugyan, de bent nagyon barátságtalan szinezetü.

Szemléljük meg kissé közelebbről a helyzetet, — kiindulási pontul a Krim háborut vevén:

Lajos Napoleon mindent megtett a mit csak ereje engedett, hogy valódi viszonyát a keleti háboruhoz és annak okaihoz, kitüntesse. Hajtó indoka eltünt Miklós császár halála után. Kisszerü személyes boszszuja mellett, semmi mást nem tartott szemei előtt, mint azt, hogy az európai uralkodók körébe tisztelettel vétessék föl. És ez nem történhetett meg előbb, őt kielégitő módon, mintha a 40 éves összetartás a három északai nagyhatalmasság között meglazult, és Oroszország képtelenné tétetett, hogy a német hatalmasságokat mint hangadó, tetszése szerinti vállalatokra ragadhassa. Mert, hogy egy oly ember, mint Lajos Napoleon, mint elakarta hitetni, hogy ő komolyan feladatának tartotta a világot az északi absolutismus terjedésétől és nyomásától, elvi okokból megszabaditani; — alkalmasint senki se fogja elhinni.

(Folyt. köv.)

ugy találna megirva lenni ama könyvben, melyet a vallás a gondviselés könyvének nevez, hogy az események kerekének forgása a multat a jövendőben ujra jelenné teszi; a hamvaiból feltámadandott magyar Phönix meg fogná látni, hogy a világ rokonszenvének behamuzott paráza ujra lángra lobban s a magyarnak nem lenne oka magát elhagyatottnak érezni.

A mi tevékenységem második irányát, az európai viszonyok ismeretéből merittettet illeti:

A 49-iki forrongásra Európa szerte az a bizonyos állapot következett melyet az ember a harcztéren lát a csata után. Az a bizonyos rémületes csend, mely borzalmat okoz. A halottak ott fekszenek elterülve. A sebesültek nyöszörögnek, és nyöszörgésök oly irtózatos. Különben csend van. Csak a dögmadarak sivitanak a megfertőztetett levegőben, csak a halott fosztogatók sürögnek, és segitenek halottá tenni azt, a ki még él. (Vége köv.)

A kiállitásokról.*)

— Irta: HAVAS GYULA. —

I.

Báró Bánffy Dezső Szolnok-Dobokamegye főispánja, a deési kiállitást, Nagy Frigyes ama szavaival nyitotta meg, hogy „egyetlen nemzet sem juthat végromlásra, ha csak nem önmaga által.“

Ezen állitás igazságát a történet bebizonyitotta, a miért minden nemzetnek oda kell törekednie, hogy mint a költő, ki önlelkéből meriti az ihletet — önnönmagából meritse az erőt, mely élete fentartásához szükséges.

Régebben azon meggyőződésben voltak, hogy egy nemzet csak ugy lehet erőssé és nagygyá, ha terjeszkedhetik és nem vevék észre, hogy ezen nyujtózkodás a soványitást eredményezte és a legtöbb esetben — emlékezünk Rómára! — ez okozta romlásukat.

Ma már nagyrészben megváltoztak az irányadó nézetek és tudják azt, hogy nem a népek mennyisége, hanem minősége nyujt hatalmat; nem a külterjes anyagi tulsuly, hanem a belterjes szellemi erő biztosit fényt, nagyságot és dicsőséget.

Eddig kizárólagos pusztitás, rombolás utján hóditottak; ma épitéssel szilárditással. — Ez a felvilágosodottság korának vivmánya, ez előtt meg kell hajolnunk s a magunk részéről mindent elkövetnünk, hogy a mennyiben soraink között akadnának még oly egyének, kik századunk jelszavának jelentőségét meg nem értették, velük azt megértessük, hogy igy egy akarattal haladhassunk a tökélyesbülés felé.

Századunk jelszava, jellege, az észszerü munkásság és ki ezt ignorálja, azon beteljesedik Hobbes Tamás angol államböcselőnek azon mondása: „Ha az ember az ész ellen fordul, akkor az ész az ember ellen fordul.“

Minden téren munkásságot látunk, kell látnunk, mert ez a világ csak ugy állhat fenn, ha oly méhkashoz hasonló, melyben a dologtalan heréket nem türik. — Szomoru, de igaz, hogy volt olyan idő, midőn a munkást megvették, de annál örömteljesebb azon mai tapasztalat, hogy a munka nemesit. Nemesit a szó valódi, magasztos értelmében.

Ha a hajdani kasztrendszer a mostani kornézlettel föléledne, ugy bizonyára többé nem a papok, nem a harczosok osztályát helyeznék első vonalba, hanem a munkásokéit, ezért minden munkás büszke lehet egyszerü zubbonyára, mert ez most a legdiszesebb egyenruha.

*) Felolvasta Bevilaka Rudolf a debr. iparos ifjuság által a deési érmek kiosztása alkalmából, folyó hó 23-án rendezett ünnepélyen.

Hogy azonban ezt folyton tiszta világitásban megtarthassa, ez okból nagyon óvatosnak kell lennie és mindig éber figyelemmel kisérnie a kor előre tett lépéseit, mert ha attól visszamarad, megszünik tényezővé lenni. A kor folyton közeledik a tökélyesbülés fölé, mit kiképzés, müveltség által el akar érni, a miért természetesen a munkásnak is folytonosan képződnie, müvelődnie kell. Csakhogy az emberben meg van az a gyarlóság, hogy magát rendesen okosabbnak képzeli társánál, a mely tulajdonság legkevésbbé szolgálhat a tovább okosodásra ösztönül, sőt eredményezheti az egy helyben való megállapodást, minek okvetlen következménye a tespedés lenne.

Ezen a megsemmisülés börtönébe vezető láncz könnyen mutatkozhatik a munkásság terén, ha nem vigyázunk.

Föltétlenül szükséges, hogy engedelmeskedjünk, Sokrates ama parancsának: Ösmerd tenmagadat! Magunkat pedig helyesen, igazán csak is másokkal való összehasonlitás utján ösmerhetjük meg.

Ezen igazság áll, ugy saját személyünkre, mint annak hatásai, képességeire nézve is. A képességet pedig az az által előállitott tárgyakban ösmerhetjük fel, mihez képest szükséges egy oly alkalom, melyen embertársaink tehetsége által megteremtett tárgyaikat megszemlélhessük, hogy sajátjainkkal összehasonlithassuk. Ezen czélból leghelyesebb alkalmat szolgáltat: a kiállitás.

Képződik egy oly pont, melyben a legkülönbözőbb tehetségek válnak láthatókká, megmérhetjük saját erőnket s valósulhat Széchenyi ama mondása, hogy „senki alacsony lépcsőn nem maradhat, ha tudja, hogy ott áll: Igen, haladunk! Felébred a versenyzési vágy. Nemcsak magunkat oly erőssé tenni, mint társunk, hanem őt felülmulni.

A kiállitás, vagy tárlat tartalmára nézve lehet kétféle: általános vagy különös. Az első magában foglalhatja mindazt, mit munkás kéz előállithat, természet termelhet; az utóbbi annak csak egy bizonyos ágára p. a gyümölcsökre, állatokra, bőriparra, sibire szokott szoritkozni.

Sőt — a mint olvastuk — Amerikában nem rég, még gyermek-kiállitást is rendeztek, minek szintén meg vannak a maga előnyei; de Bécsben plane orrkiállitás is volt. Csakhogy ez már komoly figyelemre nem méltatható.

Terjedelmére nézve pedig a tárlat 3 féle lehet u. m.: 1. világ- vagy nemzetközi kiállitás, 2. országos és 3-szor vidéki. Mindenik elnevezés bővebb magyarázatát is magában rejti. Ezen kiállitások mindegyikének tartalma lehet akár általános, akár specialis.

Hajdumegye rendkivüli közgyülése.

Debreczen, nov. 24.

Főispán 9 órakor az ülést megnyitván, olvastatott a belügyminiszter azon rendelete, mely a katona beszállásolási t. cz. alapján készitett szabályrendeletet jóvá nem hagyja, minek folytán a szabályrendelet a hiányok pótlása végett, az állandó választmányhoz utasittatott.

Olvastatott az irnoki karnak fizetés emelésére vonatkozó miniszteri leirat; az illetők ezen leirat tartalmáról már értesitve lettek ugyan, azonban Kiss György gépkezelő irnok érdekében, ujabb felirat határoztatik 50 forint emelés tekintetében intéztetni.

Több rendbeli miniszteri rendelet felolvastatván, tudomásul vétetik.

Nádudvar községnek egy állat-orvosi állás rendszeresitése engedélyeztetik.

A számonkérőszék jegyzőkönyve tudomásul vétetik.

Silye Gábor fellebezése hiányok pótlása végett visszautasittatott.

B.-Ujváros és Böszörmény városoknak a postai küldemények átvételére vonatkozó szabályrendelete megerősittetik.

A nádudvari járásorvos állomásra egyhangulag Király István választatott meg.

Több község költségvetése jóváhagyatott.

Böszörmény városnak, a saját termelésü boroknak dugaszolt üregenbeni eladhatását szabályozó szabályrendelete felett hosszasabb vita fejlődvén ki, s minthogy az idő előre haladt, e tárgy feletti határozat a holnapi napra halasztatott.

UJDONSÁGOK.

* **Kossuth Lajos** nagyhazánkfia, mint közlik, iratait rendezi sajtó alá. Ezen müvéhez irt előszót ma kezdjük meg közölni lapunkban, s azt hisszük, hogy t. olvasóink szivesebben veszik azt, bármely más közleménynél, melyek Kossuth fenkölt irálya mögött bizony jóval hátramaradnak. — A terjedelmes „előszó“ több rovatot szoritott ki lapunkból, miért elnézést kérünk.

* **A debreczeni iparos ifjuság** önképző és betegsegélyző egylete által, a deési kitüntetések kiosztása alkalmára, tegnap rendezett ünnepély valóban fényesen sikerült. A városháza nagy tanácstermében a kitüntettek, számos iparos s más rendü közönség szép számmal jelent meg, hogy tanuja legyen egy oly fontos mozzanatnak, mely az ipar s müvészet fejlesztésére hatással van. Simonffy Imre polgármester alkalmi beszéddel megnyitván az ünnepélyt, kezdetét vette az iparos ifjuság dalköre által előadott „Szózat“ eléneklése, mely nem csupán fényében, de magasztosságában is emelte az ünnepélyt. Ezután a „kiállitásokról“ Havas Gyula által ez alkalomra irt kitünő értekezést olvasott fel Bevilaka postatiszt, melyet a jelen voltak harsányan megéljeneztek. Az értekezés közlését lapunk mai számában kezdettük meg. A felolvasás után polgármester az érmeket osztotta ki részben a személyesen megjelent, részben a csak képviselt kitüntettek részére, kiket nevök fölemlitésekor a közönség egyenkint megéljenzett. Az érmek és diszoklevelek kiosztását követte a „Hymnus“, előadva az egyleti dalkör által. Az ünnepélyt az iparos ifjuság egylete nevében az egylet titkára zárta be nehány szóval, köszönetet mondván a polgármesternek s általában mindazoknak, kik az ünnepély emelésére közremüködtek; s ezzel a deési kiállitásnak utolsó, városunk iparosait érdeklett actusa bevégződött. Részünkről azon óhajunknak adunk kifejezést, vajha az ily és ehez hasonló mozgalmak hazánk iparosaiban az előre való törekvésnek legmagasabb fuku érzetét költenék fel!

* **Helyreigazitás.** Fésüs János városunk derék polgárának neve az utóbbi lapunkban közlött presbyterium névsorából kimaradt, mit is ezennel helyreigazitunk.

* **Ki volt az első iparos?** Az iparos ifjuság a tegnap megtartott ünnepély után barátságos összejövetelt tartott Guszman vendéglőjében. A jó kedv csakhamar a legmagasabb fokra hágott, s talán ennek köszönhető, hogy megtudtuk a mit különben nem tudtunk volna meg, hogy ki volt az első iparos? Szuhi Vincze egyik buzgó tagja az egyletnek, talpraesett pohárköszöntőt mondott s ebben azt a föl fedezést tette, hogy az első iparos tulajdonképen — maga az ur isten volt; sár-munkát végzett ugyan, de hát még is hat napon dolgozott, s csak a hetediken pihent, épen mint a mostani iparosok.

* **Köszönetnyilvánitás.** Az árvaház számára Dalmi Károlyné urnő 1 zsák burgonyát és 6 kiló szalonát küldött, Jámbor Mihály orvos neje (Sámson)8 itcze zsirt, tepertőt, sertéshust, kolbászt és hurkát, fogadják az árvák nevében hálás köszönetem. Kacskovicsné.

* **A debreczeni nő-egylet** folyó évi decz. hó 4-én a városi szinház helyiségében saját pénztára javára, táncmulatsággal összekötött közvacsorát rendez. Belépti-dij vacsora szelvénnyel együtt személyenként 2 frt. A páholyok rendes szinházi árak mellett kaphatók: u. m. Alsó- és Középpáholy 4 frt. Családipáholy 6 frt. Másodemeleti-páholy 3 frt. Külön rendelkezhetni „nő-egyleti pénztárnok“ Márton László urnál szent-anna-utcza saját házánál. Minden páholyba lépő egyénnek személy jegygyel is el kell látva lenni. Felülfizetések köszönettel fogadtattak és hirlapilag nyugtáztattak. Belépti jegyek előre válthatók Szepessy és Kerekes urak diszmükereskedésében, a közvacsora napján pedig a pénztárnál. Kszdete 8 órakor.

* **Nyilvános nyugta.** A főiskolai népismei gyüjtemény alapitásához t. Balogh Imre törvényszéki biró ur által kezemhez juttatott Fráter Béla ur 2 frtot. A dr. Fáy Márk ur ivén adakoztak: Szabó Mihály 1 frt, Fehér 1 frt, Weinberger Louisa asszony 1 frt, Harsányi Sándorné 1 frt, Feke István 1 frt, Dr. Fáy Márk 2 frt. — Ezen 9 frtot köszönettel átvettem. Kovács János tanár.

* **A debreczeni korcsolyázó egylet** tegnap délelőtt tartotta közgyülését. Felolvastatott a választmány és számvizsgálók jelentése, mely tudomásul vétetett. Az 1877 és 1878. évi hátrányoknak a községi biró által behajtása elhatároztatott. Az egylet módositott és miniszterileg jóváhagyott alapszabályai felolvastatván, tudomásul vétettek. Az egylet tisztviselőségének a felmentvény megadatván buzgó müködésökért köszönet szavaztatott. Ezek után Jenei István körelnökké, Balkányi Miklós jegyzővé megválasztatván, az egylet tisztviselői kara következőleg alakult: Elnök: Leszkay Ferencz; alelnök: Boczkó Soma; titkár: Ferenczy Lajos; ügyvéd: Des Combes Henrik; pénztárnok: Kövy Lajos. Választmányi tagok: Poos Gyula, Rickl Antal, Jeney István, Varsághy János, Dalmy László, Bay Gábor, Lőkös Gyula, Halmágyi Oszkár, Szalay József, Dr. Kemény Mór, Dr. Balkány Miklós, Nagy Sándor. Pót tagok: Sárközy István, Földessy Antal, Senk Leo, Komlóssy Arthur. A számvizsgálók megválasztása után a közgyülés veget ért.

* **Verhovay lapja** a jövő hó elején csakugyan megindul, valamivel nagyobb alakban, mint a Pester Lloyd. A czime „Függetlenség“ lesz, s a Wilkens-féle nyomdában fog megjelenni. Előfizetési ára 16 frt.

* **A hajtóvadászatok** az erdőszök elfoglaltsága miatt megtarthatók nem lévén, holnap este a vadász-társulat választmánya ujabb intézkedés végett összeül.

* **Gyorsirászat tanitás.** Egy ifju a ki a hazánkban legjobban elterjedt Gabelsberger-Markovits-féle gyorsirás rendszer tanitásában tökéletes jártassággal bir, ajánlkozik hetenkint pár órát adni az emlitett rendszerből. Értekezhetni iránta a szerkesztőségben.

* **A kassai kir. gazd. tanintézet** kebelében egy iskola állittatott fel, melynek czélja öntözési, alagcsövezési és lecsapolási munkálatok teljesitésére alkalmas előmunkásokat, felvigyázókat ugynevezett rétmestereket képezni. Mire két, illetve három évi téli elméleti tanfolyam, és ugyan annyi idejü nyári gyakorlati foglalkozás szolgál. A téli tanfolyam f. é. deczember 1-én kezdődik s tart márczius végeig. Felvétel végett, a kir. gazd. tanintézet igazgatóságánál kell jelentkezni. A felvételhez szükséges: a) a betöltött 18 éveskor, igazolandó a keresztlevél által, b) a népiskolák tananyagának teljes birása, és jó szellemi képesség. Igazolandó az iskolai bizonyitványnyal és felvételi vizsga által, c) egészséges és erős testalkat. Igazolandó a megyei vagy városi orvos bizonyitványa által, d) szülői vagy gyámi beleegyezés. A tanulók ingyen oktatásban részesülnek, nemkülönben azon időre a melyben Kassán tartózkodnak, ingyen lakást kapnak, azonban az élelmezésért havonként 15 frtot fizetnek. A nyári időszakban, midőn culturtechnikai munkálatoknál alkalmazva vannak, a tanulók a munkálatokat eszközöltető földbirtokosok részéről élelmezés s napdijban részesülnek, mely napidij fiatalabb tanulókra nézve 80 kr. korosabbakra nézve 1 frtban leend megállapitva.

* **A járvány bizottság** ma délután ülést tart; a mennyiben mint értesülünk, a járvány terjedés mindinkább szükebb határokba vonul, remélni lehet, hogy a beszüntetett iskolai előadások közelebb ismét megkezdetnek.

* **Több kávéháztulajdonos** a zárórák meg nem tartásaért a kapitányi hivatal által megbüntettetett.

* **A libatolvajlás** különösen a mult hetekben napirenden volt. Valakik nagyon sokat éheztek libapecsenyére; de hát étvágyuk nem telhetett be egészen, mivel a rendőrség által épen midőn a lopott jószágon osztozkodni akartak, elfogatott a két jó madár.

* **A Vezuv** a holdfogyta daczára, folyton növekvő tevékenységben van. Az 1872-ki kráter lávával már egészen meg van telve, s az uj kitörési kup folyton emelkedik. Nápolyból nézve az a szintályék. melyet a Vezuv most nyujt, valami fönséges, s éj idején a hegy, mintha, egészen lánggal volna boritva.

* **Lopás.** Egy helybeli vendéglőben a szobaleány nem elégelte meg a borravalót mit a vendégektől kapott, annálfogva nekilátott a lopásnak. Kezdte pedig a szakácsnén, kitől 40 forintot, két gyürüt s több ruhanemüt ellopott. Azonban a nemes mesterséget nem folytathatta tovább, mivel rajtakapatván, ma már a kir. törvényszék oltalmába ajánltatott.

* **A helybeli szabadelvü párt** tegnap a „Bika“ vendéglőben gyülést tartott, melynek tárgya volt, hogy miképen kellene a függetlenségi párt terjedését megakadályozni? Hát hiszen ehez mi nem szólunk semmit; törjék rajta fejüket azok, a kiknek egyéb dolgok nincs. —

x **Dr. Tihanyi Sámuel** orvos-, sebész-, szülész-, szemtudor, fülorvosz, s a bécsi közkórház másodorvosa értesiti a nagyérdemü közönséget, hogy városunkban megtelepedvén, lakását nagy-csapó-utcza 7-ik szám alá helyezte, hol is rendel délelőtt 11—12-ig, délután 2-től 3-ig. —

Ideigl. felelős szerkesztő: **Grünvald József.**

Hirdetés.

Debreczen város külső állatorvosa Axmann Gyula beköltözvén, lakását kismester-utcza 1129-ik sz. a. Ménes András házába helyezte, mi is a t. közönség tudomására hozatik.

(358.)

NEUSTEIN FÜLÖP

gyógyszertára „A szent Lipóthoz“ Bècsben.

Stadt Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

a t. cz. közönségnek valódi gyógy- és illatszerek egész sorozatát ajánlja, melyek **minden esetben** kitünőknek bizonyultak, és biztost eredményeztek. — **Bizonyitványok ezrei szolgálnak tanuságul.**

A t. közönség felkéretik, hogy csak azon **különlegességeket** fogadja valódiak gyanánt el, melyek **czégünkkel** vannak ellátva.

Szent Erzsébet czukrozott vértisztitó labdacsai, könnyü hashajtó, vértisztitó, s e mellett teljesen ártalmatlan, különösen jóknak bizonyultak az altesti szervek minden betegségeiben, váltólázban, a mellszervek bajaiban, bőr- és szembetegségekben, gyermek- és nő-betegségekben minden dugulást leküzdenek, mely a legtöbb betegség kutfeje. Ezen lapdacsok e nemben a legkitünőbb és a legolcsóbb készitmény. — Egy tekercs 8 dobozzal. 120 labdacscsal 1 frt, egy doboz 15 kr. — Ezek **Pitha tanár udvari tanácsos** egy ugybecsü bizonyitványa által lettek kitüntetve.

Beaume Gérome a legkitünőbb különleges szer fagyás ellen 60 kr.

Brown-kenőcs, egyike a legkitünőbb hajfestő és hajfentartó szereknek, a haj előbbi ezinét ismét visszaállitja. Ára egy tégelynek 2 frt, kis tégely 1 frt.

Dr. Callmann hajfestő szere, tökéletesen ártalmatlan; a megőszült hajnak megadja eredeti (szőke, barna, fekete) szinét. 3 forint.

Keleti hölgypor, az arczbőrnek simaságot, lágyságot és finomságot kölcsönöz. Fehér v. rózsaszin.) Ára 1 frt vagy 50 kr is.

Vas-albuminát, a leghatósabb vasszer sápkórosak, üdülők, idegbántalmasak stb. számára, már nehány napra érezhetni, mily rendkivüli hatással van a vasalbuminát. Ára 1 frt 50 kr.

Elektro-motoricus nyaklánczok, a gaermekek nehéz fogzása ellen a legnagyobb sikerrel használva. 1 frt 50 kr.

El-Bénitó, egyeül hatásos szer a hajhullás ellen- és korpa teljes eltávolitására. Ára 1.80.

Dr. Fremont Regeneratio-likörje, legjobb erősitó és frissitő-szer 2 frt.

Fenyőtü-mellszivarkák nehéz légzés ellen, a legsikerkesebb szer. 25 db. 1 frt.

Dr. Schmitt-féle Guaco-készitmények:
- **Guaco-tapasz** rák, csontszn s mindennemu seb ellen 3 frt.
- **Guaco-festmény,** mindennemü roszindulatu vérelfajulások, gyomorhérut stb. ollen 1 frt 50 kr, 2 frt 50 kr, és 4 frt.
- **Guaco-ir,** mindennemü fájások elleni bedörzsölésekre 3 forint.
- **Guaco-szesz,** odvas fogak s fogfájás ellen 1 frt 50 kr.

Illatos köszvény-szesz, minden heumatikul és csuszusz bántalmakbae szenvedőknek legmelegebben ajánlható 70 kr.

Haller-féle jodpastillák, a csukamáj-elasnak tökéletesen helyettesitője. — Ezen pastillák meggyógyitják a görvélyt, idült bujakórt, fej- és mirigybántalmat, szemfájást, stb. Ára dobezonkint 60 kr.

Cadelle befecskenedő, rövid idő alatt meggyógyit mindennemü hóiyog hurutot, (mngömlést fehérfolyást) mindea rosz következmény nélkül 1 frt 60 kr.

Golyvaszesz, a legsikerdusabban használlatik a golyva ellen 70 kr.

Művész-nedv, Svciez havasi növényeinek nedvéből készitve, pillanat alatt enyhit bármely köhögést és fejfájást 70 kr.

Menthin, Mint kitünő gyomorsrősitő, és güres elleni szen mint fogtinktura és szájviz is használható 50 kr.

Margaritte köhögés elleni bonbonsok 30 kr.

Oreillon, Mindennemü fülbetegségek, siketség, fülzugás stb; ellen sikerrel használható 70 kr;

Odontin, fogpaszta; a legfeketébb fegat is vakitó fehérré tesi 70 kr;

Po-ho. Chinából importálva, pillanat alatt csillapitja a legheavesebb migrainet és fejfájást 1 fut;

Dr. Bayer valódi pulcherinje, a legjobb szer májfoltok és szeplő ellen, az arczbőrnek rózsa és liliomszint kölcsönöz 1 frr 50 kr és 80 kr;

Royer-féle Hämorrhoidalis ir, minden aranyeres balegmelegebben ajánlhatik, 1 frt 60 kr;

Salicyl antisnitin. A láb és kéz kellemetlen izzadása ellen 50 kr;

Salicyl szapan. Legjobb és legolcsóbb szappan 25 kr;

Schrier-féle foglabdacsok, lyukos fogak ellen a legjobb szer 25 kr;

Storax créme csudahatásu mindennemü bőrbetegségeknél 80 kr;

Wlinsi papir, nátha, mellhurut, torokfájás, náthaláz ellen 3 frt 20 kr;

Heider-féle fogpor. 35 kr.

Tömöritett svájszi tej. 55. kr.

Neslé gyermeklisztje, 90 kr.

Er. Göllis emésztöpora 84 kr.

Anatherin szájviz Popptól I frt 40 kr.

Liebig buskivonata 1/4 font 80 kr.

Dr. Pfeffermann fogpástája I frt 25 kr.

Polt rezeda-hajkenőcse, I frt 50 kr, folytoh friss minőségü tartatnak raktárou.

Nagy raktár illatszerek, szappanok. hajkenőcsökből stb. az első párisi házakból. — Chokoladék a Compagnie frangaire-tól fontja 80 krtól 3 frtig. — Valódi orosz thea egynegyed font 1 frt. Minden lehető müszerek raktára, gyógyulási használata, ugymint állövök használata. fecskendők, kötelékek, a legolcsóbban. — **Nagy raktár** fogkefékből, **aromfesrék és egyób pipere-czikkekből.** — Ajánljuk továbbá a t. cz. közönségnek czukerka mintába készitett gyógyszereinket, mint: chinai, copaiva, dowerzor, vas, csukamályolaj, Bromkali, Jodkali, rebarbara, ketted szánsavas sóda, magnesi2 stb. legjutányosabb áron. — A franczia, angol, amerikai, német, svájczi és ausztriai fűszerészet és illatszerészet valamennyi ismeretesebb különlegességei nállubk állandóan készletben tartatnak. — Az 1878-diki párisi világkiállitás valamennyi a fűszerészet, illatszerészet, és pipere-ipar szakmába vágó czikkeit mi raktárunkon birják s az árjegyzékeket ingyen megküldjük.

Különösen figyelmeztetünk mindenkit Dr. Boil „Szépség ápolása“ czimü könyvekskére, ára 30 kr. — VAS-SÖR jobb és egészségesebb valamennyi maláta-készitménynél. Egészségesek, üdülők és betegek számára erősitő és tápláló. Ára 50 kr.

Megrendeléseket teljesitünk akár készpénz, akár utánvét mellett, s a nagyban vásárlóknak jelentékeny árleengedést nyujtunk.

CZUKROT

finom és közép minőségben süvegben és koczka darabokban, valamint nagy darabokban papir nélkül; **kávét** nyersen és pörkölve; **rizskása, milly- és stearin** gyertya, **főzelék**

JUTÁNYOS ÁRAIT

a fogyasztók szives figyelmébe ajánlja.

Geréby Fülöp.

(354.)

Gummi ès halhólyag.

Elővigyázati készülékek, valódi franczia minőségüek, tuczatja 1 frttól 5 forintig.

NŐI KÜLÖNLEGESSÉGEK

párisi szivacsok) tuczatja 2.50—3 frtig.

MAGÖMLÉS-ŐRZŐK.

darabja 2 frt. 50 kr., ugyszintén mindennemü gummibetétek, esőköpenyegek, üvegek, nők és urak számára, táskák, főcskendők, légpárnák, és minden e szakba vágó czikkeket közvetlen küld utánvétel mellett a gumi-áruk ügynöksége:

Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

Haszonbéri hirdetés.

A monostor-pályii határban egy 396 hold területü, kellő gazdasági épülettel ellátott tagbirtok, melyből 87 hold legeltetésre alkalmas erdő, 123 hold kaszáló, s mely tagbirtokhoz 40 cat. holdra dohánytermelési engedély is van kieszközölve, 3—6 évre hsszonbérbe adandó; a feltételek iránt értekezhetni Sajó György ügyvéddel, széchenyi-utcza 1768. sz. a.

(341.)

Hirdetmény.

Hódmezővásárhely város törvényhatósági bizottságának folyó évi 534 sz. határozata folytán e város tulajdonához tartozó, és a város egész belterületén azonban a már előzőleg bérbeadott Sas és Hajda vendéglők s ezek italmérési üzletének kivételével — a törvényhatósági közgyülés által a város belterületére engedélyezett 5 depóban (raktár) valamint a meglevő és 90 számig emelkedhető korcsmákban gyakorolható pálinka mérési jog a jelenlegi bérlő által birt présházi épületekkel és egyik pinczével — 1880-ik évi április 24-től 1883-ik évi április 24-ig terjedő három egymást követő évre folyó 1879-ik évi deczember 10-én délelőtt 9 órakor H.-M.-Vásárhely város közháza tanács termében tartandó, s irásos zártajánlatok beadhatásával is összekapesolt nyilvános árverésen, a törvényhatósági bizottság jóváhagyásának fentartása mellett a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Mire bérleni kivánók azzal hivatnak meg, hogy a szóbeli árverésnél a kikiáltási ár 10% tolija, vagy is 1500 osztr. ért. forintnyi érték teendő le, — a zárt ajánlatokban pedig a még megigért s számmal és betüvel érthetően megjelölt összegnek szintén 10% tolija készpénzben vagy bőrzei árfolyam szerint elfogadható értékpapirokban helyezendő el, s a zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig Kristó Lajos tanácsnoknál, vagy a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be.

Bérlő a közgyülés jóváhagyása után azonnal félévi bérletnek megfelelő biztositékot tartozik készpénzben vagy a fentebbiek szerinti értékpapirokban letenni.

Végül megjegyeztetik, miszerint a bor és sörmérési jog a tettes törvényhatóság által külön hasznositattván ezen jogok jelen bérletnek tárgyát nem képezik, — nem képezik továbbá a város külterületén levő kőrtélyes, mártély, téglási és kutasi csárdák, mint már korábban haszonbérbe adattak s átalában a város külterülete és hogy a részletes feltételek a hivatalos órák alatt, alant irt tanácsnoknál tekinthetők meg.

Kelt Hódmező-Vásárhelyen 1879 évi november hó 19-én.

Kustoláp
tanácsnok regále bizott. elnök.

(352.)

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.